

2. Moore J.B., Beets M.W., Brazendale K., Blair S.N., Pate R.R., Andersen L.B., Anderssen S.A., Grøntved A., Hallal P.C., Kordas K., et al. Associations of Vigorous-Intensity Physical Activity with Biomarkers in Youth. – New York, 2017; p.1366 –1374.

3. Fainardi, V.; Fasola, S.; Mastroilli, C.; Volta, E.; la Grutta, S.; Vanelli, M. A two-week summer program promoting physical activity: Quality of life assessment in Italian children. – New York, 2021, p. 444–456.

4. Pavlenko Ye. Learning Objectives in Gymnastics. Modern Movement of Science: abstracts of the 10th International Scientific and Practical Internet Conference. Dnipro, 2020. p. 150-156.

5. World Health Organization Physical Activity. URL: http://www.who.int/topics/physical_activity/en/ (Last accessed 11.11.2022).

6. Беседа Н. А. Вивчення мотиваційного компоненту готовності вчителів загальноосвітнього навчального закладу до застосування здоров'язбережувальних технологій. *Педагогічний процес: теорія і практика* : зб. наук. пр. / за заг. ред. С. О. Сисоевої. К. : Вид-во «ЕКМО». 2015. Вип. 5-6 (50-51). С. 102 – 107.

Погомій М.П.,
здобувач вищої освіти,
Маріупольський державний університет
Воєвутко Н.Ю.,
к. пед. наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освіти,
Маріупольський державний університет

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНШОМОВНОЇ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЇЇ КОМПОНЕНТІВ

Сьогодні актуальними є питання, що пов'язані з відображенням національної культури та історії тієї чи іншої мови. Безперечно, що іноземна мова відіграє важливу роль у накопиченні культурних досягнень, оскільки відображає національний характер і створює неповторний образ світу для людей, які використовують його як засіб спілкування, у мові зберігаються культурні цінності та спадщина багатотисячолітньої історії, відображаючись у лексиці, граматиці, фольклорі, літературних творах. Завдяки творам іноземних письменників ми можемо відчувати та зануритись у ту саму нову та не зрозумілу для нас атмосферу, саме тому одним із завдань вивчення іноземної мови у загальноосвітній школі є формування у учнів лінгвосоціокультурної компетентності.

Лінгвосоціокультурна компетентність – це здатність і готовність особистості до іноземного міжкультурного спілкування [1, с. 24]. До її складу входять три великі гілки:

- 1) соціолінгвістична;
- 2) соціокультурна;
- 3) соціальна.

Кожна з яких містить в собі певні знання, навички, вміння та здібності з іншомовного спілкування.

Під соціолінгвістичною компетентністю розуміють здатність особистості обирати відповідні до ситуації мовні форми, обороти та кліше, правильно їх використовувати та змінювати відповідно до умов спілкування, а також розуміння зв'язку між мовою та суспільним життям.

Ця компетентність спирається на спільне використання належних знань, навичок, умінь і розумінні зв'язків між мовою і культурою.

Також, невід'ємною частиною соціолінгвістичної компетентності є соціолінгвістичні знання, а саме ознайомлення з відповідними мовними і мовленнєвими засобами, які висвітлюють національні та культурні особливості мови. Є декілька специфічних рівнів:

- безеквівалентна лексика (слова, які неможливо перекласти, або віднайти подібні за описом слова через відмінності культурного життя, (слова-реалії): англ. *Tower, lamington* – бісквіт, облитий шоколадною помадкою й обсипаний кокосовою крихтою, *boarding school* - школа-інтернат, *burrawong* – *gorix*, *bagpipe* – волинка, *Loch Ness lake* – озеро Лох Несс..., укр.: борщ, сопілка, вареники... Також, є випадки коли декілька різних слів мають одне значення у нашій мові: рука - *arm, hand*; *decisive, determined* - рішучий..);

- фонові лексика (близькі за схожістю, але історичне та соціокультурне тло різне);

- сталі вирази та кліше;

- лінгвістичних маркерів соціальних стосунків і ситуацій (висловлювання прохань, вибачень, дозволів, заборон);

- фразеологізмів; афоризмів, прислів'їв, приказки.

Усі мовні та діалектні одиниці можуть бути правильно зрозумілі та застосовані, якщо культура регіону з мовою буде означати культурну відмінність від мовних та діалектних одиниць, а не лише чітку інформацію про країну.

Під соціокультурною компетентністю, розуміють комплекс знань про цінності, вірування, звичаї, традиції, мову, досягнення культури, властивих певному суспільству і характеризують його, а також здатність і готовність індивіда здійснювати адекватну міжкультурну комунікацію, розвивається у процесах соціокультурного виховання (прилучення особистості до культури і народних традицій країни досліджуваної мови) і навчання при комплексному освоєнні всіх складових іншомовної комунікативної компетенції [3, с. 51].

Соціокультурні знання (відомості про країну досліджуваної мови, духовних цінностях і культурних традиціях, особливостях національного менталітету) це [3, с. 52]:

- історико-культурний фон;

- соціокультурний фон (політика, економіка, культура, СМІ, громадянські та суспільні обов'язки);

- етнокультурний фон (традиції, фольклор і т.д.);

- семіотичний фон (державні та національні символи);

- теми «табу» і «безпечні» теми для спілкування.

Соціальна компетенція – здатність та готовність безпосередньо взаємодіяти з іншими людьми, вміння спілкуватися та вирішувати соціальні ситуації. Ця компетенція включає готовність та бажання працювати та взаємодіяти з контактом, невпевненість у собі, невміння вирішувати деякі проблеми, які можуть виникнути у процесі спілкування, невміння поставити себе на чуже місце.

Соціальні знання:

- знання особливих правил іншомовної культури, правил поведінки та норм спілкування;
- знання стандартних моделей поведінки в різних за складністю комунікативних ситуаціях.

Не менш важливу роль відіграють праксодичні невербальні засоби, серед яких виділяють інтонацію, голос (тембр, гучність, темп, виразність мовлення), тон (серйозний чи жартівливий) та ін. Зміст розмови слід продумувати наперед, говорити виразно і чітко, не ковтати кінцевих звуків, не бубніти, не квапитись, не повторюватись, не робити великих пауз, не вживати беззмістовних фраз, ставити акценти, виділяти інтонаційно важливі моменти. Не говорити нудно, монотонно [2, с. 115].

Невербальні засоби спілкування – це система немовних знаків, що слугують засобами для обміну інформацією між людьми:

- мова тіла: жести, міміка, вираз обличчя, посмішка;
- «мова простору»: постава, хода, позиція, відстань під час різних видів спілкування: інтимного, офіційного і публічного. (відрізняється у багатьох культурах);
- обійми, поцілунки, різні дотики, похлопування по плечу чи погладження по голові [2, с. 114].

На думку спеціалістів перераховані засоби спілкування досить небезпечні, при використанні їх в іншомовному середовищі спілкування, не знаючи культуру країни. Наприклад, жест «запросити» в Японії, у нас є жестом «прощання» Також не всім іноземцям буде до вподоби занадто «близьке» спілкування, якщо не дотримуватися відповідної дистанції, то ви порушите особистий простір співрозмовника, через що той буде відчувати себе незручно поруч з вами. Американці вважають українців сумними, мало емоційними та злими, пояснюючи це через призму своєї культури. З іншого боку, ми думаємо, що американці сміються від сміху, не беручи до уваги, що це сигнал того, що «я тебе бачу, і уважно слухаю», вважаючи іноземців занадто емоційними. Наші вчителі можуть сміливо та без остраху доторкнутися до учня, використовуючи це як похвалу, у той ж час у деяких країнах дотики є цілком забороненими і викликають у людей обурення та паніку.

Таким чином, іншомовна лінгвосоціокультурна компетентність виступає як велика, розгалужена система знань, умінь і навичок, володіння якими дає змогу учням досягнути позитивного досвіду міжкультурного спілкування, централізує увагу на відмінностях мов і культур різних народів, на рист особистості та особистісних якостей, які сприяють реалізації міжкультурного спілкування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Основи методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посіб. / В.Д. Борщовецька, В.Д. Ігнатенко. Біла Церква: БНАУ, 2018. 122 с.
2. Вербальні та невербальні аспекти культури спілкування / Курило О.Й., Розман І.І. Молодий вчений. 2017. № 4.3 (44.3). С. 114-118.
3. Киливник В.В. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови в системі педагогічного коледжу : дис. на здобуття наук. ступеня к-та пед. наук : 13.00.04. Вінниця, 2019. 290 с.
4. Задорожна-Княгницька Л.В. Обґрунтування наукового тезаурусу проблеми деонтологічної підготовки менеджерів освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Том 6, № 27 (2020). С. 231-237.
5. Нетреба М.М. Роль керівника закладу освіти щодо формування бренду галузі освіти в умовах Нової української школи. *Науковий журнал «Молодий вчений»* № 5.2 (69.2) травень 2019 р. С. 178-182.
6. Хаджинова І. В. Використання мовного портфоліо для оцінювання навчальних досягнень з англійської мови учнів початкових класів НУШ. *Нова українська школа: початок реформ: зб. тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27 березня 2020 року / за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгницької*. Маріуполь: МДУ, 2020. С. 197-198.
7. Netreba M. M.; Khadzhinova I. V. Use of media education technologies in primary school. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. праць / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 80 (т. 2). С. 60-63.*

Русакова І.С.,
здобувач вищої освіти,
Маріупольський державний університет
Науковий керівник: Мойсеєнко Р.М., к. пед. наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та освіти,
Маріупольський державний університет

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ – ОСНОВА ВПРОВАДЖЕННЯ НУШ

Відповідно концепції Нової української школи ключовою інновацією в початковій школі є технологія інтегрованого навчання. Процес реформування освіти в Україні є спробою застосування нових форм роботи в межах традиційної системи.

Сучасна педагогічна наука розглядає інтегроване навчання як таке, що ґрунтується на комплексному підході [1, с.111]. Державний стандарт початкової освіти інтегрований підхід визначає як «можливість і здатність школяра застосовувати знання, вміння, навички та способи діяльності для вирішення найширшого кола проблем, що належать до певних галузей та окремих навчальних предметів». Особливості освітнього процесу у початковій